

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ

Συνέντευξη Τύπου 31 Οκτωβρίου 2022

Ομιλία Διευθύντριας

Κυρίες και Κύριοι,

Καλώς ήρθατε στη συνέντευξη Τύπου. Σας ευχαριστούμε πολύ για την ανταπόκρισή σας στην πρόσκληση της Εθνικής Πινακοθήκης - Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτσου.

Το σύντομο βίντεο που μόλις παρακολουθήσαμε καταγράφει και αναβιώνει τους βασικούς σταθμούς στην ιστορία του οργανισμού: τον οραματισμό, τον σχεδιασμό, τις περιπέτειες, τις αντιξοότητες, τη θεσμοθέτηση, την ανάπτυξη, τις επιτυχίες και τις δυσκολίες, μέσα από τα μάτια και τον ρόλο των πρωταγωνιστών: διευθυντών, μελών διοικητικών συμβουλίων, πολιτικών, ευεργετών, καλλιτεχνών, δωρητών, όσων τη μορφή ξεχωρίζουν και συγκρατούν τα αρχειακά ντοκουμέντα στην πορεία των αιώνων.

Η αλήθεια είναι ότι την Εθνική Πινακοθήκη την αγάπησαν και τη στήριξαν πολλοί άνθρωποι για να γίνει αυτό που έγινε. Βέβαια, η ιστορία της είναι κάτι παραπάνω από την ιστορία των πρωταγωνιστών, των συλλογών, των νόμων και των κτηρίων, κάτι που ίσως διαφεύγει από τα αρχεία. Είναι και οι καθημερινές ιστορίες των ανθρώπων που εργαστήκαν και της αφοσιώθηκαν στο σύνολο της ιεραρχίας και του εργασιακού καταμερισμού. Οι άνθρωποι που εργάζονται στη φύλαξη, στις οικονομικές και διοικητικές υπηρεσίες, στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, στη συντήρηση, στην καθαριότητα, στο πωλητήριο, στους χώρους υποδοχής και εστίασης, στην εκπαίδευση, στην ψηφιακή μας λειτουργία και στην επικοινωνία.

Εδώ και τέσσερις μήνες, από τότε που ανέλαβα τη διεύθυνση της Εθνικής Πινακοθήκης, συνομίλησα πολλές φορές με τους περισσότερους από τους συναδέλφους και συνεργάτες για να καταλάβω τι σημαίνει η Πινακοθήκη για τον καθέναν ξεχωριστά, να αξιολογήσω τις διαφορετικές εμπειρίες και να διαμορφώσω το δικό μου βλέμμα. Σήμερα με χαρά σας παρουσιάζω τους στόχους και τον προγραμματισμό των επόμενων δύο ετών, αποφάσεις για τις οποίες έλαβα την ομόφωνη έγκριση του διοικητικού μας συμβουλίου.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι βασικοί άξονες του έργου της διεύθυνσης αφορούν στον συνολικό σχεδιασμό του εκθεσιακού και λοιπού καλλιτεχνικού προγραμματισμού, στην εκπαίδευση του κοινού, στη διαφύλαξη, τεκμηρίωση, συντήρηση, διαχείριση, μελέτη, έκθεση και εμπλουτισμό των συλλογών, στην προώθηση της έρευνας, στην ενίσχυση της διασύνδεσης της ΕΠΜΑΣ με την καλλιτεχνική και την επιστημονική κοινότητα, στην προσέλκυση νέων κατηγοριών κοινού, στην εύρυθμη καθημερινή λειτουργία με τις βελτιώσεις που απαιτούνται στην εσωτερική οργάνωση, στη σχέση του κεντρικού κτηρίου με τα παραρτήματα, καθώς και στη μελλοντική ανάπτυξη.

Στη σημερινή εποχή, η ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, η επικοινωνία με την κοινότητα τόσο σε αναλογικό όσο και σε ψηφιακό περιβάλλον, και η προώθηση της κριτικής σκέψης, σε συνδυασμό με τον διαμοιρασμό της γνώσης και την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, ανατροφοδοτούν και διευρύνουν τον ρόλο της Εθνικής Πινακοθήκης.

Οι αρχές με τις οποίες θα πορευτούμε συνοψίζονται στα εξής:

Συμπερίληψη - Βιωσιμότητα - Κοινωνική Διαπερατότητα - Δημόσια Λογοδοσία - Διάκριση - Συνέργεια - Πολυφωνία.

Ως προς τον καλλιτεχνικό σχεδιασμό θα ενθαρρυνθούν και θα προταχτούν οι ομαδικές, θεματικές εκθέσεις που συγκροτούν ένα κριτικό αφήγημα σε σχέση με το ευρύτερο πολιτισμικό πλαίσιο παραγωγής και υποδοχής του έργου τέχνης, σε διάλογο με τα σύγχρονα ρεύματα σκέψης, καθώς και η διατομεακότητα, με την προσέγγιση ζητημάτων μέσα από ποικίλες καλλιτεχνικές εκφάνσεις.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2023-2024

Α) ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1. Παράταση έκθεσης «Κωνσταντίνος Παρθένης. Η ιδανική Ελλάδα της ζωγραφικής του» μέχρι τις αρχές Μαρτίου 2023 με ταυτόχρονη εισαγωγή δημόσιου προγράμματος

Κάθε έκθεση στο εξής θα πλαισιώνεται και θα ολοκληρώνεται από δημόσιο πρόγραμμα δράσεων και εκδηλώσεων που θα σχεδιάζονται ειδικά για την έκθεση. Θα περιλαμβάνει εκδηλώσεις λόγου και τέχνης στο αμφιθέατρο «Ίδρυμα Ωνάση», καθώς και έναν κύκλο εκπαιδευτικών δράσεων που θα σχεδιάζονται για διαφορετικές κατηγορίες κοινού και κοινωνικές ομάδες.

Στο πλαίσιο του δημόσιου προγράμματος για την έκθεση Παρθένη σχεδιάζονται, μεταξύ άλλων:

- Επιστημονική συνάντηση με θέμα την επίδραση του Θεοσοφισμού στις Εικαστικές Τέχνες – 13 Ιανουαρίου 2023.
- Θεατρική παράσταση, βασισμένη σε ιστορικό κείμενο, με θέμα τις έριδες γύρω από την καλλιτεχνική στάση του Κωνσταντίνου Παρθένη, μία ψυχογραφική και κοινωνική μελέτη με επίκαιρο και διαχρονικό χαρακτήρα – Φεβρουάριος 2023.
- Στο πλαίσιο της επικοινωνίας της έκθεσης έχει ήδη παραχθεί τρίλεπτο, δίγλωσσο ενημερωτικό βίντεο παρουσίασης της έκθεσης στο κοινό, πρακτική που θα υιοθετηθεί για όλες τις μεγάλες παραγωγές. Περιλαμβάνεται στον δημοσιογραφικό φάκελο.

2. Άνοιξη - τέλη 2023

Έκθεση με θέμα το «Αστικό Βίωμα» στις δεκαετίες 1950 - 1960 - 1970 στις εικαστικές τέχνες και τον κινηματογράφο

Θα ξεκινήσουμε το νέο εκθεσιακό πρόγραμμα την επόμενη χρονιά στην αίθουσα περιοδικών εκθέσεων με μια ιστορική ομαδική έκθεση Ελλήνων δημιουργών. Η έκθεση αντιμετωπίζει την πόλη ως εμπειρία, εξετάζει την αστικοποίηση, την ανοικοδόμηση και τη μετανάστευση –εσωτερική και εξωτερική– στο πλαίσιο των ραγδαίων αλλαγών που συνέβησαν μεταπολεμικά στην ελληνική κοινωνία. Οι καλλιτέχνες συλλαμβάνουν και αναπαριστούν την πόλη, όχι μόνο ως δομημένο περιβάλλον που τους εμπεριέχει, αλλά και ως καθημερινό βίωμα, ένα πλαίσιο με το οποίο έρχονται αντιμέτωποι, είτε με όρους αναγνώρισης, ασφάλειας και αποδοχής είτε με όρους ανίχνευσης, διαπραγμάτευσης και σύγκρουσης. Παρατηρούν, καταγράφουν και ερμηνεύουν τις μεταβολές του αστικού τοπίου με ρεαλιστική διάθεση τεκμηρίωσης ή προτιμούν να εξιδανικεύουν το αστικό τοπίο συνοψίζοντάς το σε ένα ελληνοκεντρικό ιδεόγραμμα ειδυλλιακής αστυγγραφίας.

Εγκαινιάζοντας την πρακτική της διατομεακότητας, η έκθεση διερευνά τις εκδοχές του αστικού βιώματος στις εικαστικές τέχνες, στις δημοφιλείς ελληνικές ταινίες, καθώς και στον κινηματογράφο κριτικού ρεαλισμού. Για την υλοποίηση της έκθεσης έχει ήδη ξεκινήσει συνεργασία με την **Ταινιοθήκη της Ελλάδος**.

3. Άνοιξη - τέλη 2024

Διεθνής έκθεση με θέμα τη «Δημοκρατία», με επίκεντρο τη συμπλήρωση 50 χρόνων από την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα

Το 2024 συμπληρώνονται πενήντα χρόνια από την αποκατάσταση της δημοκρατίας στη χώρα μας, το 1974. Μισός αιώνας αδιάσπαστης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας μετά την ανατροπή της επταετούς στρατιωτικής δικτατορίας, ιστορική τομή που ορίζει και την έναρξη της περιόδου της μεταπολίτευσης. Την ίδια χρονιά, με την Επανάσταση των Γαρυφάλλων στην Πορτογαλία αποκαταστάθηκε η δημοκρατία μετά τη μισού

σχεδόν αιώνα δικτατορία του Αντόνιο ντε Ολιβείρα Σαλαζάρ, ενώ στην Ισπανία την επόμενη χρονιά αρχίζει η μετάβαση προς τη δημοκρατία, μετά τον θάνατο του δικτάτορα Φρανθίσκο Φράνκο, που διατηρούσε αυταρχικά την εξουσία από το 1939.

Αν και έχουν πραγματοποιηθεί αφιερώματα στη σχέση των τεχνών με τη δημοκρατία στη χώρα μας και αλλού, δεν έχει αντιμετωπιστεί ποτέ συνολικά το ζήτημα στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου σε επίπεδο μεγάλης μουσειακής έκθεσης. Μας λείπει η εμπειρία της συνύπαρξης έτσι ώστε να συνεκτιμηθούν και να τεκμηριωθούν οι συγκλίσεις και οι αποκλίσεις της ιστορικής μνήμης και των εικαστικών αναπαραστάσεων στην Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία, οι σχέσεις ανάμεσα στον κινηματικό λόγο και την επαναστατική συνείδηση με τις νέες μορφές τέχνης που αναδύθηκαν σε συνθήκες περιορισμού των ελευθεριών και πολιτικών διεκδικήσεων.

Η Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου πρωταγωνιστεί σ' αυτή την κατεύθυνση διοργανώνοντας μια μεγάλη διεθνή έκθεση με θέμα τη Δημοκρατία και την Τέχνη στην Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία, το νόημα, το περιεχόμενο και τις εικαστικές εκφράσεις των αγώνων για την ανατροπή των αυταρχικών καθεστώτων στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, τη διεκδίκηση των πολιτικών ελευθεριών και τον αντιαποικιακό αγώνα. Σε μια εποχή απειλητικής επανάκαμψης αυταρχικών δυνάμεων στην Ευρώπη και διασάλευσης των δημοκρατικών κεκτημένων, μια έκθεση για το πώς οι καλλιτέχνες εμπνεύστηκαν από τους αγώνες ενάντια σε αυταρχικά καθεστώτα αποκτά πρόσθετη σημασία.

Η έκθεση θα πλαισιωθεί από συνέδριο, εργαστήρια, παρουσιάσεις βιβλίων, προβολές ντοκιμαντέρ και ταινιών μυθοπλασίας, δημόσιες συζητήσεις και άλλες δράσεις, με στόχο να διερευνήσουμε την ποικιλία, τις συνάφειες και τις ιδιαιτερότητες των καλλιτεχνικών αναζητήσεων. Για την υλοποίηση της έκθεσης έχει ήδη επιτευχθεί συνεργασία με μουσεία και ερευνητικά ιδρύματα στην Ισπανία και την Πορτογαλία.

Β) ΜΟΝΙΜΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

Θα εισέλθουμε σταδιακά σε μια αντίληψη που ενθαρρύνει τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη, και ενθέτει την ιστορική και βιοματική πρόσληψη της τέχνης στη χρονολογική και θεματική παρουσίαση με συγκεκριμένα προγράμματα. Ολοκληρώνονται και τίθενται σε λειτουργία δράσεις σχεδιασμένες από την προηγούμενη διεύθυνση:

- Επαναλειτουργία Γλυπτοθήκης στο Άλσος Στρατού, Γουδή

Έπειτα από δύο χρόνια διακοπής λειτουργίας λόγω των απαραίτητων εργασιών συντήρησης και αναβάθμισης του φωτισμού στον εκθεσιακό χώρο, επαναλειτουργεί η μόνιμη έκθεση Νεοελληνικής Γλυπτικής με την επιμέλεια της συναδέλφου Τόνιας Γιαννουδάκη. Παρουσιάζει σε 12 ενότητες την ιστορία και την εξέλιξη της γλυπτικής, όπως διαμορφώθηκε από τα προεπαναστατικά χρόνια μέχρι τον 21ο αιώνα. Ωράριο λειτουργίας: Καθημερινά εκτός Τρίτης, 09.00-14.00.

- Επαναλειτουργία Βιβλιοθήκης και Αρχείου ΕΠΜΑΣ

Στην Εθνική Πινακοθήκη λειτουργεί ειδική βιβλιοθήκη εικαστικών τεχνών, η οποία δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε παράλληλα με το Μουσείο, με κύριο σκοπό την επιστημονική υποστήριξη του ιδρύματος και την εξυπηρέτηση των ερευνητών. Επίσης, διατηρείται Αρχείο, όπου φυλάσσονται έγγραφα, φωτογραφίες, αφίσες, φυλλάδια, προσκλήσεις εκθέσεων και λοιπό υλικό που τεκμηριώνει την ιστορία του Μουσείου και την ιστορία της νεοελληνικής τέχνης. Είναι ανοιχτή στο κοινό με ωράριο λειτουργίας 10.00-14.00 Δευτέρα έως Παρασκευή.

- Έναρξη λειτουργίας Αίθουσας Δυτικοευρωπαϊκής Τέχνης

Στις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης περιλαμβάνονται περίπου 1.250 έργα ζωγραφικής διαφόρων εποχών που ανήκουν σε ξένες σχολές, κυρίως δυτικοευρωπαϊκής τέχνης. Τα περισσότερα προέρχονται από δωρεές, κυρίως πλούσιων Ελλήνων της διασποράς, λιγότερα από αγορές του ιδρύματος, κυρίως έργα μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας, και άλλα από δωρεές καλλιτεχνών. Τα παλαιότερα χρονολογούνται στον 14ο αιώνα, ενώ τα νεότερα φτάνουν σχεδόν ως τις μέρες μας. Η έλλειψη όμως χώρου δεν μας επιτρέπει παρά μια μικρή, αποσπασματική παρουσίαση 47 έργων αρχικά, από τον 14ο έως το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα, με την ευθύνη της συναδέλφου Έφης Αγαθονίκου. Το παλαιότερο έργο είναι η *Αγία Τριάδα* (π. 1389), που αποδίδεται στον Μάρκο Βενετσιάνο, και το νεότερο το *Σεληνιακό τοπίο* (π. 1966) του Λούτσιο Φοντάννα, μεταξύ των οποίων θα εκτίθενται και πέντε έργα από τη Δωρεά των Γάλλων καλλιτεχνών.

Εντός του 2023 θα εκτεθεί στον χώρο ακόμα ένα έργο, μεγάλων διαστάσεων, αφού προηγουμένως συντηρηθεί σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, στο Γουδή, ενώ η διαδικασία θα είναι ανοιχτή στο κοινό. Πρόκειται για το έργο του Γάλλου ζωγράφου Charles-Louis-Lucien Muller (Σαρλ-Λουί-Λυσιέν Μυλλέρ) με τίτλο *30ή Μαρτίου 1814* – λάδι σε μουσαμά, διαστάσεων 445 x 845 εκ. Πρόκειται για ιστορική σκηνή που απεικονίζει την παραμονή της πτώσης του Παρισιού στις δυνάμεις της Πρωσίας, της Αυστρίας και της Ρωσίας. Η συντήρηση του έργου, με την εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων και πρακτικών, θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος ΠΡΩΤΕΑΣ από τους συντηρητές της Εθνικής Πινακοθήκης σε συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ), τον Δημόκριτο και δύο εταιρείες, την Printec Ελλάς Μ.Α.Ε. και την Up2Metric I.K.E. Η δράση χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ.

Επιπρόσθετα, σχεδιάστηκαν από τη νέα διεύθυνση δύο νέα προγράμματα:

- «Η Συλλογή ως Εργαστήριο»

Εργαζόμαστε και θα παρουσιάσουμε στο κοινό στα τέλη του 2023 το πρόγραμμα «Η Συλλογή ως Εργαστήριο» στον τρίτο όροφο της μόνιμης συλλογής. Θα επανασχεδιαστεί η παρουσίαση της μόνιμης συλλογής με άξονα **την ιστορία των**

συναισθημάτων, των ιδεών, των εμπειριών και των στάσεων ζωής. Η παρουσίαση της μόνιμης συλλογής στον τρίτο όροφο θα εναλλάσσεται με συχνότητα περίπου δύο ετών, έτσι ώστε να δίνουμε κίνητρα στους επισκέπτες να επανέρχονται στην Εθνική Πινακοθήκη για να γνωρίσουν καινούργια έργα και ποικίλες ερμηνευτικές προσεγγίσεις. «Η Συλλογή ως Εργαστήριο» θα συνοδεύεται επίσης από δημόσιο πρόγραμμα, στο οποίο θα κληθούν διευθυντές μουσείων, θεωρητικοί, ιστορικοί τέχνης και επιμελητές να παρουσιάσουν καινοτόμες και ενδιαφέρουσες πρακτικές διαχείρισης μουσειακών συλλογών και επικαιροποίησης του νοήματός τους για το κοινό.

- «Ενδιάμεσος Χώρος»

Στον άξονα της **συμπερίληψης και της ενίσχυσης της πολυφωνίας** θα εργαστούμε εγκαινιάζοντας έναν κύκλο εκθέσεων και δράσεων στο μεσοπάτωμα και σε άλλους χώρους, στεγασμένους και υπαίθριους, με τίτλο «Ενδιάμεσος Χώρος», όπου οι επιμελητές της ΕΠΜΑΣ αρχικά και εν συνεχεία ανεξάρτητοι, εξωτερικοί επιμελητές θα προσκληθούν να αναπτύξουν τις δικές τους επιμελητικές προτάσεις με μια πυκνή περιοδικότητα. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης ένα έργο ή μια ιστορία από τη συλλογή έργων τέχνης και τα αρχεία της ΕΠΜΑΣ, τα επιμελητικά εγχειρήματα του «Ενδιάμεσου Χώρου» θα επιχειρούν διάλογο ανάμεσα στη σύγχρονη τέχνη και τη μόνιμη συλλογή.

Γ) ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Η σχεδιαζόμενη πολιτική έχει στόχο την ανάδειξη και προβολή της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας κάθε παραρτήματος και την ουσιαστική ενδυνάμωση των σχέσεων ανάμεσα στους ανθρώπους και το αντικείμενο της εργασίας τους, έτσι ώστε το άθροισμα των μερών να μετεξελιχθεί σε έναν ζωντανό, πολυδιάστατο οργανισμό που τα μέλη του θα βρίσκονται σε σταθερή επικοινωνία και αλληλεπίδραση. Ειδικές δράσεις –εκθέσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα– σχεδιάζονται σε κάθε παράρτημα.

Ενδεικτικά:

- Κουμαντάρειος Πινακοθήκη, Σπάρτη – Παράρτημα Εθνικής Πινακοθήκης

Το πρώτο παράρτημα της ΕΠΜΑΣ εκτός Αθηνών γιορτάζει τα σαράντα χρόνια παρουσίας στην πόλη της Σπάρτης. Με τη στήριξη της οικογένειας Κουμάνταρου, ολοκληρώθηκε το καλοκαίρι εκτενής ανακαίνιση των εξωτερικών όψεων και τοποθέτηση νέου συστήματος φωτισμού. Τους προσεχείς μήνες, εκτός των τακτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, θα πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα **«Φίλοι και Γείτονες»** για ενήλικες με δωρεάν εξειδικευμένες ξεναγήσεις, με στόχο να γνωρίσουν οι κάτοικοι της Σπάρτης καλύτερα την Πινακοθήκη και να την εντάξουν στην καθημερινότητά τους.

- Μουσείο Καπράλου, Αίγινα

Στις αίθουσες και στον υπαίθριο χώρο του φιλοξενούνται γλυπτά του Καπράλου σε ξύλο, πωρόλιθο και μάρμαρο, όλα φιλοτεχνημένα στην Αίγινα. Σχεδιάζεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο **«Ιχνηλατώντας την αρχαιότητα στο έργο του Χρήστου Καπράλου»** για μαθητές δημοτικών σχολείων, με στόχο να ανακαλύψουν τον τρόπο που ο γλύπτης μετουσιώνει την τέχνη του παρελθόντος σε ζωντανή τέχνη του παρόντος.

- Παράρτημα Ναυπλίου

Το Παράρτημα είναι ο κύριος «αφηγητής» της ιστορίας της τέχνης τα πρώτα εκατό χρόνια του ελληνικού κράτους, ιχνηλατώντας τα αισθητικά και ιδεολογικά πρότυπα της εποχής. Η μόνιμη συλλογή με θέμα **«Ο Αγώνας της Ελληνικής Ανεξαρτησίας»** επανασχεδιάζεται και εμπλουτίζεται με νέα εκθέματα.

- Παράρτημα Κέρκυρας

Το Παράρτημα Κέρκυρας στεγάζεται στο ιστορικό κτήριο Καστελλίνο, στην περιοχή της Κάτω Κορακιάνας. Φιλοξενεί μόνιμη έκθεση από τη συλλογή της ΕΠΜΑΣ με στόχο ο επισκέπτης του μουσείου να γνωρίσει την ιστορία και την εξέλιξη της νεοελληνικής τέχνης. Δραστηριοποιείται με διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων για εκπαιδευτικούς, ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα. Στις άμεσες προτεραιότητες περιλαμβάνεται η συντήρηση και αναβάθμιση των κτηριακών υποδομών του Παραρτήματος Κέρκυρας.

- Ινστιτούτο Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης (ΙΣΕΤ)

Τον Δεκέμβριο προγραμματίζεται έκθεση με αρχειακό υλικό και βιντεοπροβολές, καθώς και έκδοση επετειακού λευκώματος για την ιστορία και τη διαδρομή της Art Athina σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Αιθουσών Τέχνης.

Δ) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η εκπαίδευση είναι σημαντικός άξονας της λειτουργίας της Εθνικής Πινακοθήκης και αφορά στην πραγματικότητα όλες τις εκφάνσεις της δραστηριότητάς της. Συνεχίζονται δοκιμασμένες εκπαιδευτικές πρακτικές, όπως ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα. Εισάγονται νέα προγράμματα και εξειδικευμένες δράσεις:

- Νεοελληνική Τέχνη και Μουσειακή Αγωγή Προσχολικής Ηλικίας (από 18 μηνών έως 5 ετών): Τα προγράμματα βασίζονται στις αρχές της ενεργητικής μάθησης και απευθύνονται στην ξεχωριστή προσωπικότητα του κάθε παιδιού. Ο σχεδιασμός εστιάζει στην ενσωμάτωση παιδοκεντρικών στοιχείων και στη δημιουργία in situ διαδρομών ή περιοχών (νησίδων). Περιλαμβάνουν παιχνίδια εξερεύνησης, αφηγήσεις ιστοριών/παραμυθιών, εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης και διαδραστικές συνεργασίες. Απευθύνονται σε νηπιαγωγεία και οικογένειες.

- Θεματικές Ξεναγήσεις στη Μόνιμη Συλλογή με άξονα το πορτρέτο και την τοπιογραφία. Σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται ήδη από το Σεπτέμβριο, δύο Σάββατα το μήνα. Επεκτείνονται τον Νοέμβριο και στην έκθεση Παρθένη.
- Ξεναγήσεις στα αγγλικά στη μόνιμη συλλογή και στις περιοδικές εκθέσεις κατόπιν αιτήματος και συνεννόησης.
- Η ΕΠΜΑΣ θα συνεργαστεί με το Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες - Διαπολιτισμικό Κέντρο «Πυξίδα» δημιουργώντας ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα που θα απευθύνονται σε ομάδες προσφύγων. Ειδικότερα, τα εκπαιδευτικά προγράμματα θα απευθύνονται σε παιδιά που φοιτούν στο Διαπολιτισμικό Κέντρο «Πυξίδα», σε παιδιά και στις οικογένειές τους, καθώς και σε ασυνόδευτους ανηλίκους. Σκοπός των προγραμμάτων είναι η γνωριμία των επισκεπτών προσφύγων με τη νεοελληνική τέχνη και ιστορία μέσα από εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Απώτερος στόχος είναι η ΕΠΜΑΣ να συμβάλει στη διαδικασία ένταξης των παιδιών στο νέο κοινωνικό τους περιβάλλον.

Ε) ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Ολοκλήρωση σχεδιασμού και ενεργοποίηση νέας ιστοσελίδας. Σύντομη περιήγηση στο www.nationalgallery.gr.
- Δημιουργία τρίλεπτου δίγλωσσου ενημερωτικού βίντεο για την έκθεση του Κωσταντίνου Παρθένη.
- Δημιουργία ενημερωτικού βίντεο για την ιστορία της ΕΠΜΑΣ στη μεγάλη οθόνη του χώρου υποδοχής και στα κοινωνικά δίκτυα.
- Επανασχεδιάζεται η επικοινωνία της Εθνικής Πινακοθήκης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΕΝ ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΙ

Η Εθνική Πινακοθήκη βρίσκεται σε μια σημαντική στιγμή της διαδρομής της, έχοντας επιλύσει ζητήματα δεκαετιών ως προς τις κτηριακές υποδομές, χάρη στη συνεργασία και την αφοσίωση όλων όσοι εργάστηκαν για την ολοκλήρωση του νέου κτηρίου και την εγκατάσταση της μόνιμης συλλογής, **με ηγετικό τον ρόλο της αείμνηστης Μαρίνας Λαμπράκη-Πλάκα**. Σήμερα βρισκόμαστε σε ένα νέο σημείο εκκίνησης. Η ΕΠΜΑΣ έχει ήδη κατακτήσει καίριους στόχους: είναι δημοφιλής, διαθέτει τις υποδομές για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και τις απαιτήσεις της εποχής μας. Αν και υποστελεχωμένη, διαθέτει εξαιρετικό προσωπικό, συνεργάτες και διοίκηση. Έχει πιστούς φίλους και υποστηρικτές. **Καιρός να γίνει πιο ευαίσθητη περιβαλλοντικά, πλουραλιστική, ανοιχτή και συμπεριληπτική, να φέρει τις συλλογές και την**

ιστορία της σε γόνιμο διάλογο με τις σημερινές ανάγκες της κοινωνίας και τα σύγχρονα ρεύματα σκέψης.

Το μέλλον των μουσείων, η ανθεκτικότητα, η κοινωνική - πολιτισμική σημασία και η σχέση τους με το κοινό σε μια εποχή αλλεπάλληλων κρίσεων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την **προσαρμοστικότητα, την επινοητικότητα και την ανάπτυξη νέων μοντέλων επικοινωνίας και λειτουργίας, όχι μόνο στο αναλογικό, αλλά και στο ψηφιακό περιβάλλον.** Στο μέλλον η δραστηριότητά μας θα πρέπει να αναπτυχθεί ισότιμα και στους δύο τομείς. Το έργο μας μπορεί να αποκτήσει πολλαπλούς ορίζοντες απεύθυνσης. Από το άμεσο περιβάλλον, τη γειτονιά, την πόλη, τη χώρα μέχρι το διεθνές κοινό, με το οποίο μπορούμε σήμερα να συνομιλήσουμε με τα μέσα που μας προσφέρει η σύγχρονη ψηφιακή τεχνολογία, οι δυνατότητες είναι απεριόριστες.

Η κουλτούρα της συνέργειας είναι βασική προϋπόθεση βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας. Θα ήταν σκόπιμο να ενισχύσουμε τη συνεργασία μας με άλλους πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όχι μόνο στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, αλλά και στην έρευνα, καθώς και στην από κοινού αξιοποίηση των πόρων, της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας.

Η Εθνική Πινακοθήκη κατέχει κορυφαία θέση στην πολιτιστική ζωή του τόπου. Έχει τη δυναμική να αυξήσει την επιδραστικότητά της, αναλαμβάνοντας διεθνείς πρωτοβουλίες καλλιτεχνικών δράσεων και συνεργειών πάνω σε ευρύτερα κοινωνικά, θεσμικά και πολιτισμικά ζητήματα, αλλά και συμβάλλοντας στη βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής.

Συραγώ Τσιάρα

Ιστορικός της Τέχνης - Διευθύντρια ΕΠΜΑΣ